



Aktuālais pasaules ekonomikā

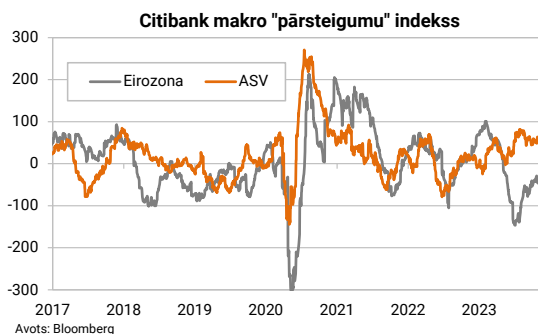
2023. gada 30. oktobris – 3. novembris

Simona Striževska

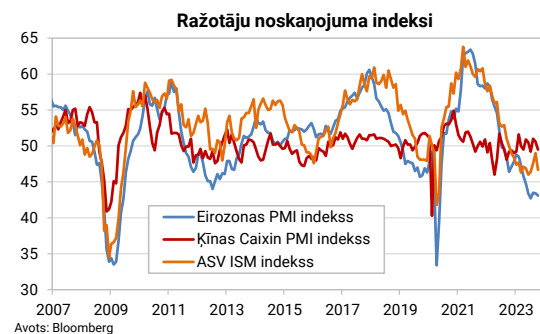
Ekonomiste
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **Oktobrī biznesa noskaņojums lielākajās pasaules ekonomikās kopumā ir pavājinājies.** ASV ražotāju pesimisms oktobrī padziļinājās pēc uzlabojumiem septembrī, un pakalpojumu sniedzēju optimisms atkrita līdz zemākajam līmenim pēdējo piecu mēnešu laikā. Precizētie eirozonas dati apstiprināja, ka uzņēmēju pesimisms pastiprinājās gan ražošanas, gan pakalpojumu sektorā. Tikmēr Ķīnas ražotāju noskaņojums oktobrī atkal nonāca negatīvajā zonā, noskaņojuma rādītājiem pakalpojumu sektorā paliekot uz stagnācijas sliekšņa. Jauno pasūtījumu kritums turpināja nomākt ražotāju noskaņojumu pasaules mērogā, tikmēr spēcīgs pieprasījums pēc pakalpojumiem palīdzēja ASV pozitīvi izcelties uz pārējo valstu fona. Pieprasījums pēc ASV pakalpojumiem ārvalstu tirgos oktobrī gan strauji samazinājās.
- **Šā gada 3. ceturksnī eirozonas IKP samazinājies par 0.1% pēc 0.2% pieauguma pirms ceturkšņa.** Pēdējā gada laikā eirozonas ekonomika lielākoties stagnēja un iekšzemes kopprodukta apjoms 3. ceturksnī bija tikai par 0.1% lielāks nekā pirms gada. Vācijas ekonomika 3. ceturksnī reģistrēja līdzīgu 0.1% samazinājumu ceturkšņa griezumā un -0.4% gada griezumā. Starp pārējām eirozonas lielvalstīm tikai Spānija turpināja uzrādīt salīdzinoši labāku sniegumu, tikmēr Francijas un Itālijas ekonomikas apjomi 3. ceturksnī palika gandrīz nemainīgi ceturkšņa griezumā. Saskaņā ar Bloomberg Consensus prognozēm, eirozonas IKP gada pēdējā ceturksnī varētu palikt stabils un nākamā gada laikā pieaugt par 0.7-0.8%. Tai pašā laikā, vāji eirozonas noskaņojuma rādītāji signalizē, ka eirozonas ekonomikas apjoms varētu samazināties arī gada nogalē.
- **Eurozonas gada inflācija oktobrī sabremzējusies vairāk nekā gaidīts – līdz 2.9% no 4.3% septembrī.** Oktobrī noteicošā loma eirozonas inflācijas tempu palēnināšanā bija energoresursu cenu kritumam gada griezumā – elektroenerģijas un gāzes tarifi sasniedza savu augstāko līmeni tieši pirms gada. Inflācijas bremsēšanas procesus veicināja arī lēnāks pārtikas cenu kāpums un pakāpeniska pamatinflācijas pazemināšanās, oktobrī sasniedzot 4.2% salīdzinājumā ar 4.5% pirms mēneša. Kaut arī labvēlīgie bāzes efekti turpinās ierobežot inflāciju eirozonā, tālāk bremsēšanas procesi ritēs lēnāk. Bloomberg aptaujātie analītiķi sagaida, ka inflācija tuvākajā laikā paliks tuvu 3% apgabalam un nākamā gada nogalē varētu pakrist zem 2.5%.
- **Kopumā oktobra ASV darba tirgus rādītāji bijuši vājāki nekā gaidīts.** ASV oktobrī darbā tika pieņemti 150 tūkstoši jauno darbinieku, kas ir gandrīz uz pusi mazāk nekā septembrī. Bezdarba līmenis pieauga līdz 3.9% no 3.8% pirms mēneša, un jauno bezdarbnieku pieteikumu skaits sāka augt no ļoti zemiem līmeņiem. Pēdējā laikā pieauga arī bezdarbnieku pabalstu saņēmēju kopējais skaits. Kaut arī pēdējie cipari aptiprināja, ka ASV darba tirgus pakāpeniski atzīst, vājākus rezultātus oktobrī daļēji noteica arī autorūpniecības darbinieku streiks – sektorā nodarbināto skaits mēneša laikā samazinājās par 33 tūkstošiem. Stundas darba samaksa oktobrī palielinājās par 0.2% mēneša griezumā salīdzinājumā ar 0.3-0.4% iepriekšējos mēnešos (pieaugumi tika pārskatīti uz augšu) un bija par 4.1% augstāka nekā pirms gada.
- **Atbilstoši tirgus gaidām, ASV FRS otro sēdi pēc kārtas atstājusi dolāru likmi nemainīgu 5.25 – 5.50% diapazonā.** Līdzīgi ka kolēģi eirozonā, Federālās rezervju sistēmas pārstāvji paredz visus tālākos lēmumus balstīt uz jaunākajiem ekonomikas un inflācijas datiem. Kaut arī FRS prognozes līdz gada beigām paredz vēl vienu likmju pacelšanu, tirgus dalībnieki šādu scenāriju sagaida ar mazāk kā 20% varbūtību. Spriežot pēc fjučeru cenām, finanšu tirgus dalībnieki pirmo likmju samazinājumu sagaida ar nākamā gada vidusdaļu, taču neprognozē, ka likmes pārskatāmā nākotnē būs zemākas par 4%. FRS septembra prognozes paredzēja, ka 2026. gada beigās dolāru likmes varētu pazemināties līdz 2.875% apgabalam.

Makro pulss



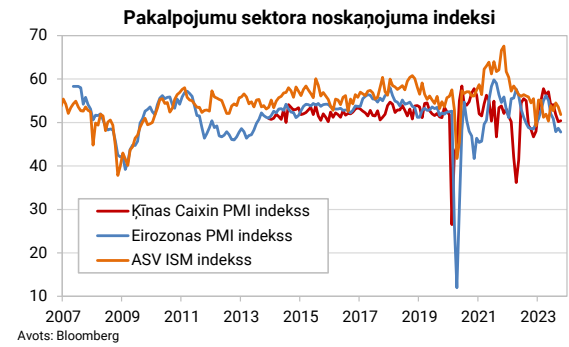
Ražotāju pesimisms 4. ceturkšņa sākumā pastiprinās



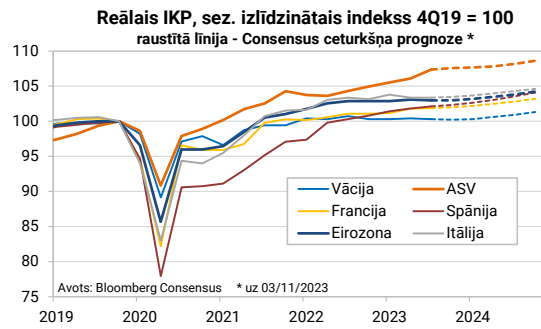
Ražošanas pasūtījumu kritums nomāc noskaņojumu



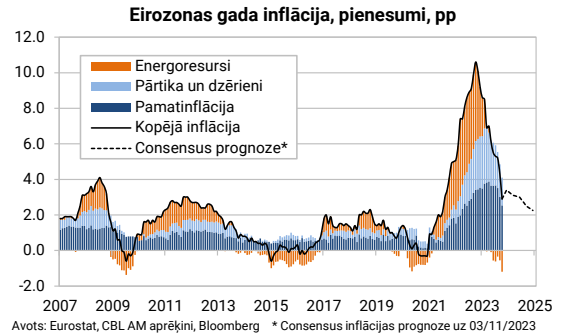
Sentiments ASV pakalpojumu sektorā sagurst



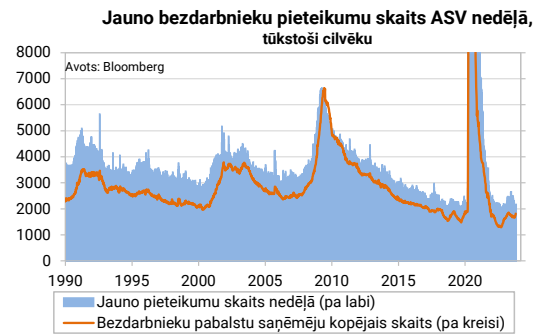
Eirozona IKP uzrāda minimālo kritumu 3. ceturksnī



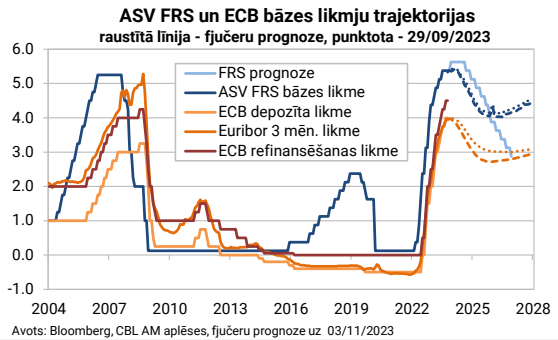
Inflācija eirozonā bremsējas straujāk nekā gaidīts



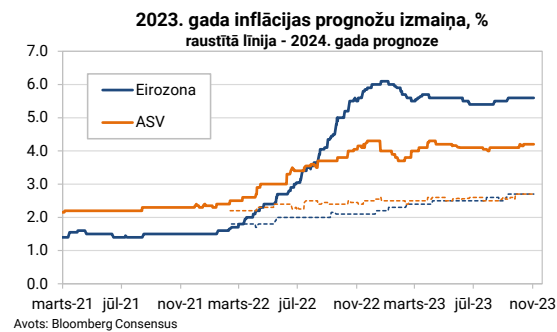
ASV bezdarbnieku pieteikumu skaits nedaudz pieaug



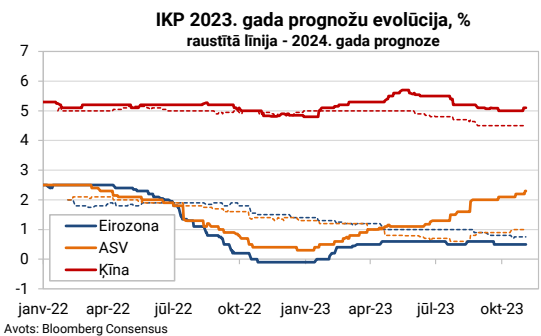
FRS atstāj dolāru procentu likmes nemainīgas



Consensus inflācijas prognozes



Consensus IKP prognozes



Apskata sagatavošanas datums: 03.11.2023.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecīzītātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.